

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2022. gada 14. janvārī
(OR. en)

5313/22

STATIS 3
COMPET 21
TOUR 4

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs: Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore *Martine DEPREZ*

Saņemšanas datums: 2022. gada 12. janvāris

Saņēmējs: Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs *Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN*

K-jas dok. Nr.: COM(2022) 2 final

Temats: KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI par to, kā īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 692/2011 attiecībā uz Eiropas statistiku par tūrismu

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2022) 2 *final*.

Pielikumā: COM(2022) 2 *final*

Briselē, 6.1.2022.
COM(2022) 2 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

**par to, kā īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 692/2011 attiecībā uz
Eiropas statistiku par tūrismu**

SATURA RĀDĪTĀJS

1.	PAMATINFORMĀCIJA	2
2.	GALVENIE SASNIEGUMI UN UZLABOJUMI.....	2
3.	GALVENĀ INFORMĀCIJA PAR EIROPAS STATISTIKU TŪRISMA JOMĀ.....	2
4.	DELEĢĒTIE AKTI UN ĪSTENOŠANAS PASĀKUMI.....	3
5.	REGULAS ĪSTENOŠANA	4
5.1.	Atbilstība	4
5.2.	Precizitāte	5
5.3.	Savlaicīgums un punktualitāte.....	6
5.4.	Pieejamība un skaidrība.....	6
5.5.	Salīdzināmība	7
5.6.	Saskaņotība.....	7
6.	SLOGS UN IZMAKSU LIETDERĪBA.....	7
7.	PERSPEKTĪVA	8

1. PAMATINFORMĀCIJA

Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 692/2011 attiecībā uz Eiropas statistiku par tūrismu¹ (turpmāk “regula”) tika izveidots kopējs satvars sistemātiskai Eiropas Savienības tūrisma statistikas datu izstrādei, sagatavošanai un izplatīšanai. Tā atspoguļoja kopš Padomes Direktīvas 95/57/EK² spēkā stāšanās brīža notikušās tūrisma ekonomikas un tūristu ieradumu pārmaiņas, un ar to tika reagēts uz lietotāju vajadzību pārmaiņām.

Regulas 7. pants nosaka: reizi piecos gados “Komisija iesniedz novērtējuma ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par statistikas datiem, kas apkopoti, ievērojot šo regulu, un jo īpaši par to atbilstību un par slogu uzņēmumiem”.

Pirmais novērtējuma ziņojums tika izdots 2016. gadā³, un šis ir otrais šāds ziņojums. Tajā sniegts pārskats par Eiropas statistiku tūrisma jomā, jo īpaši par:

- regulā noteiktajām prasībām (2. iedaļa);
- pamatojumu īstenošanas pasākumiem un deleģētajiem aktiem, kas pieņemti kopš pirmā ziņojuma (3. iedaļa).

Turklāt ziņojumā iztirzāts, kā regula tiek īstenota, atsaucoties uz noteiktajiem oficiālās statistikas kvalitātes kritērijiem (4. iedaļa), un aplūkoti pasākumi, kas veikti, lai mazinātu slogu uzņēmumiem (5. iedaļa). Visbeidzot, ziņojumā ir pētīta iespēja pārskatīt pašreizējo tiesisko regulējumu, lai modernizētu tūrisma statistiku (6. iedaļa).

2. GALVENIE SASNIEGUMI UN UZLABOJUMI

- Komisija, cieši sadarbojoties ar partneriem Eiropas Statistikas sistēmā, efektīvi īsteno regulu. Nesen statistikas satvars palīdzēja izpildīt arī to lietotāju vajadzības, kuri uzrauga Covid-19 ietekmi uz tūrisma nozari.
- Deleģēto aktu pieņemšanas rīki palīdzēja uzlabot pieejamo datu detalizācijas pakāpi un savlaicīgumu.
- Izmēģinājuma pētījumi par tūrisma satelītkontiem (TSK) tika veikti reizi trijos gados, un to rezultātā regulas modernizēšanas gaitā varētu notikt TSK integrācija.
- Tika aktīvi un sekmīgi pētīti jauni avoti un metodes, un iepriekš nepieejami dati tiek publicēti kā eksperimentāla statistika.

3. GALVENĀ INFORMĀCIJA PAR EIROPAS STATISTIKU TŪRISMA JOMĀ

ES tūrisma ekosistēma ietver globalizētas un savstarpēji saistītas vērtības ķēdes, tostarp bezsaistes un tiešsaistes informācijas un pakalpojumu sniedzējus (tūrisma informācijas birojus, digitālās platformas, ceļojumu tehnoloģiju pakalpojumu nodrošinātājus), tūrisma uzņēmumus un tūroperatorus, izmitināšanas pakalpojumu sniedzējus, galamērķa pārvaldības organizācijas, tūrisma objektus un ar pasažieru transportu saistītas darbības (piemēram, ceļojumus ar lidmašīnām, vilcieniem un kruīzus). Tirgū līdztekus darbojas

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 692/2011 (2011. gada 6. jūlijs) attiecībā uz Eiropas statistiku par tūrismu un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 95/57/EK (OV L 192, 22.7.2011., 17. lpp.).

² Padomes Direktīva 95/57/EK (1995. gada 23. novembris) par statistikas datu vākšanu tūrisma nozarē (OV L 291, 6.12.1995., 32. lpp.).

³ Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par to, kā īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 692/2011 attiecībā uz Eiropas statistiku par tūrismu (COM/2016/489, 29.7.2016.).

gan ļoti mazi uzņēmumi, gan lielas starptautiskas korporācijas, un privātais un publiskais kapitāls ir savstarpēji saistīts⁴.

Tūrisms ir ceļotāju darbība, dodoties braucienā uz galveno galamērķi ārpus ierastās vides uz laiku, kas ir mazāks par vienu gadu, ar jebkādu galveno nolūku, tostarp darījumu, atpūtas vai citu personīgu nolūku, bez nodoma tikt nodarbinātam apmeklējuma vietā pie vietējā uzņēmēja. ES tūrisma nozare ir svarīga ikvienas dalībvalsts ekonomikai un ir nozīmīgs nodarbinātības avots. Lai novērtētu tās konkurētspēju, nepieciešamas labas zināšanas par tūrisma apjomu, tā iezīmēm, tūristu profilu, tūrisma izdevumu līmeni un ieguvumiem Eiropas valstu ekonomikai.

Regula (ES) Nr. 692/2011 ir galvenais pamats oficiālai, saskaņotai statistikai par tūrisma piedāvājumu un pieprasījumu. No vienas puses, regula attiecas uz datiem par ES tūristu izmitināšanas uzņēmumu kapacitāti un noslodzi, bet, no otras puses, — uz datiem par ES iedzīvotāju ceļojumiem. Datus par izmitināšanu parasti vāc no uzņēmumiem izmitināšanas nozarē (ik mēnesi un reizi gadā dalībvalstis nosūta Komisijai datus kopsavilkuma tabulu veidā); savukārt datus par ceļojumiem parasti vāc mājsaimniecību aptaujās (īkgadējie dati, ko dalībvalstis nosūta Komisijai, daļēji kopsavilkuma tabulu veidā, daļēji mikrodatu veidā).

Eurostat tīmekļa vietnē ir pieejamas visaptverošas datu kopas, kopsavilkuma tabulas un raksti⁵.

Papildus statistikai, ko izplata saistībā ar regulu, *Eurostat* papildina datus par tūrisma plūsmām ar informāciju par nodarbinātību, kas saistīta ar tūrismu, un par tūrisma nozaru ekonomisko dimensiju, pamatojoties uz esošo darba tirgus statistiku vai strukturālo un īstermiņa uzņēmējdarbības statistiku. Reizi trijos gados *Eurostat* publicē arīrdzan ziņojumu par tūrisma satelītkontiem, tostarp metodoloģisko situāciju TSK īstenošanā visā Eiropā, kā arī datus⁶.

4. DELEĢĒTIE AKTI UN ĪSTENOŠANAS PASĀKUMI

Ar Regulu (ES) Nr. 692/2011 Komisijai piešķirtas pilnvaras pieņemt deleģētos aktus:

- ar ko groza definīcijas, lai atspoguļotu izmaiņas starptautiskajās definīcijās (2. panta 2. punkts),
- ar ko groza datu nosūtīšanas termiņus, lai ņemtu vērā ekonomikas, sociālo un tehnikas attīstību (9. panta 5. punkts), un
- ar ko pielāgo pielikumus, lai ņemtu vērā ekonomikas, sociālo un tehnikas attīstību.

Tomēr Komisija nevar mainīt pielikumos iekļautos noteikumus, kas attiecas uz pieprasīto datu sniegšanu pēc izvēles un jomas ierobežošanu (3. panta 2. punkts).

Pārskata periodā Komisija pieņēma divus deleģētos aktus:

⁴ Komisijas dienestu darba dokuments “Scenāriji ceļā uz pārejas ceļa līdzradīšanu tūrismam noturīgākai, inovatīvākai un ilgtspējīgākai ekosistēmai” (*Scenarios towards co-creation of transition pathway for tourism for a more resilient, innovative and sustainable ecosystem*) (SWD(2021)164 final, 21.6.2021.).

⁵ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/tourism> (pieejama tikai angļu, franču un vācu valodā).

⁶ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/7870049/10293066/KS-FT-19-007-EN-N.pdf> (2019. gada izdevums, tikai angļu valodā).

- Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2019/1681⁷ un
- Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2020/1569⁸.

Pirmā deleģētā regula uzlaboja Eiropas tūrisma statistikas atbilstību un savlaicīgumu, ņemot vērā to, ka kopš regulas pieņemšanas 2011. gadā lietotāju vajadzības ir mainījušās. Savukārt otrajā tika paredzēta regulas pielāgošana tam, ka Apvienotā Karaliste kopš 2020. gada 1. februāra ir ārpusvienības valsts (trešā valsts).

Komisija 2021. gada februārī iesniedza Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par to, kā tiek īstenotas pilnvaras pieņemt deleģētos aktus⁹.

Regulā (ES) Nr. 692/2011 ir noteikts, ka Komisija īstenošanas aktu veidā nosaka kvalitātes ziņojumu sagatavošanas kārtību un struktūru (6.panta 4. punkts) un datu nosūtīšanas praktisko norisi (9. panta 2. punkts un 9. panta 3. punkts).

Pārskata periodā tika pieņemta Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2021/1179¹⁰, lai Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1051/2011 saskaņotu ar grozītajām prasībām, kas noteiktas iepriekš minētajā Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2019/1681.

5. REGULAS ĪSTENOŠANA

Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 692/2011 dalībvalstis vāc, apkopo, apstrādā un nosūta saskaņotu statistiku par tūrisma piedāvājumu un pieprasījumu. Komisija (*Eurostat*) novērtē saņemto datu kvalitāti un publicē tos *Eurostat* tīmekļa vietnē iepriekš noteiktu tabulu, daudzdimensionālu datubāzu un analītisku rakstu veidā. Šajā iedaļā ir izvērtēta regulas īstenošana, pamatojoties uz Eiropas statistikas standarta kvalitātes kritērijiem.

Pamatojoties uz jaunāko aptauju par lietotāju apmierinātību, ko *Eurostat* veica 2020. gadā¹¹, 75 % respondentu (n = 180) Eiropas tūrisma statistikas vispārējo kvalitāti novērtēja kā “ļoti labu vai labu” un 19 % — kā “apmierinošu”.

5.1. Atbilstība

Atbilstība norāda uz to, cik lielā mērā statistika atbilst lietotāju pašreizējām un iespējamām vajadzībām.

Regulas (ES) Nr. 692/2011 stāšanās spēkā uzlaboja tūrisma statistikas pilnīgumu un savlaicīgumu un tādējādi palielināja datu atbilstību lietotājiem. Komisija turpināja risināt

⁷ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/1681 (2019. gada 1. augusts), ar ko attiecībā uz nosūtīšanas termiņiem un I un II pielikuma pielāgošanu groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 692/2011 attiecībā uz Eiropas statistiku par tūrismu (OV L 258, 9.10.2019., 1. lpp.).

⁸ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2020/1569 (2020. gada 23. jūlijs), ar ko saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības attiecībā uz to viesu dzīvesvietas valstu klasifikāciju, kuri uzturas tūristu izmitināšanas uzņēmumos, groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 692/2011 I pielikumu (OV L 359, 29.10.2020., 1. lpp.).

⁹ Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par to, kā tiek īstenotas pilnvaras pieņemt deleģētos aktus, kas Komisijai piešķirtas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 692/2011 attiecībā uz Eiropas statistiku par tūrismu (COM/2021/86, 25.2.2021.).

¹⁰ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2021/1179 (2021. gada 16. jūlijs), ar ko attiecībā uz kopsavilkuma tabulām un mikrodatu datnēm datu nosūtīšanai groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1051/2011 (OV L 256 19.7.2021., 89. lpp.).

¹¹ https://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4375449/Report_USS_2020.pdf.

lietotāju vajadzības, izmantojot ne tikai tiesiskā regulējuma sniegtās iespējas, bet arī eksperimentālāku — *ad hoc* — pieeju.

No vienas puses, tika pieņemts deleģētais akts, kas uzlaboja: jaunu parādību, piemēram, rezervācijas platformu izmantošanas, uzskaiti, ikmēneša izmitināšanas statistikas savlaicīgumu (samazinot iesniegšanas kavējumus no trim mēnešiem vai astoņām nedēļām līdz sešām nedēļām) un ikgadējās izmitināšanas statistikas detalizācijas pakāpi, iekļaujot datus par *NUTS* 3. līmeņa reģioniem un pilsētām un ikmēneša datus par *NUTS* 2. līmeņa reģioniem, kas ļauj labāk uzraudzīt tūrisma sezonālītāti.

No otras puses, tika sāktas brīvprātīgas vai *ad hoc* iniciatīvas, lai darītu pieejamus datus par TSK vai lai varētu reaģēt uz neatliekamām lietotāju vajadzībām (piemēram, ikmēneša statistikas dati par viesu izcelsmes valsti saistībā ar Covid-19 pandēmiju). Komisija 2021. gadā arī publicēja pirmos eksperimentālos datus par īstermiņa izmitināšanas pakalpojumiem, kas rezervēti tiešsaistes sadarbīgās ekonomikas platformās un savākti tieši no platformām, izmantojot līgumus. Komisija arī dān turpināja pētīt inovatīvus datu avotus un metodes, lai vēl vairāk uzlabotu esošo statistiku vai sagatavotu statistiku un rādītājus ar lielu politisko nozīmi, kas iepriekš nebija pieejami.

Atbilstības ziņā galvenie Eiropas tūrisma statistikas uzdevumi nākamajiem pieciem gadiem ir šādi: padziļinātāks tūrisma ekonomiskās nozīmes novērtējums, izmantojot tūrisma satelītkontu statistikas sistēmu, tūrisma ilgtspējas novērtēšana un inovatīvu pieeju izmantošana tūrisma statistikas sagatavošanā.

5.2. Precizitāte

Precizitāte norāda uz skaitlisko novērtējumu tuvumu nezināmajām patiesajām vērtībām.

Dalībvalstis saskaņā ar subsidiaritātes principu parasti koordinē datu vākšanas metodiku, pamatojoties uz valstu statistikas sistēmām un pieejamajiem avotiem. Tomēr regulā ir noteikts, ka “dalībvalstis paredz jebkādas pasākumus, kas tām šķiet piemēroti, lai uzturētu rezultātu kvalitāti” (8. pants).

Lai uzraudzītu datu kvalitāti, Komisija katrai datu kopai piemēro stingras validācijas procedūras. Dalībvalstis ik gadu nosūta metadatu ziņojumu par *Eurostat* statistikas birojam nosūtītās statistikas galvenajiem kvalitātes aspektiem. Šie metadatu ziņojumi ir publiski pieejami *Eurostat* tīmekļa vietnē¹².

Kopš 2016. gada ziņojuma Komisija ir izpētījusi alternatīvas pieejas, kā vairāk iesaistīt mazos izmitināšanas nozares dalībniekus, kuri bieži vien netiek iekļauti statistikas uzņēmumu reģistros vai administratīvos tūrisma reģistros. Tiešsaistes sadarbīgās ekonomikas platformu parādīšanās pastiprināja īstermiņa īres tirgus segmenta nozīmīgumu; tas arī pavēra iespējas izmērīt šo pakalpojumu sniedzēju darbību, izmantojot digitālo pēdu, ko tie atstāj platformās, kuras tos savieno ar potenciālajiem viesiem.

¹² https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/tour_occ_esms.htm (attiecībā uz regulas I pielikumu — tikai angļu valodā); https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/tour_dem_esms.htm (attiecībā uz regulas II pielikumu — tikai angļu valodā).

Komisija 2020. gadā parakstīja nolīgumus ar četrām galvenajām starptautiskajām platformām¹³. *Eurostat* 2021. gadā publicēja pirmos datus saskaņā ar šiem nolīgumiem¹⁴.

Ar *Eurostat* palīdzību dalībvalstis apzina inovatīvus veidus, kā uzlabot tūrisma statistikas kvalitāti. Tas palīdzēja uzlabot statistiku par tūrisma pieprasījumu vairākās dalībvalstīs, izmantojot, piemēram, papildu informāciju no mobilo tīklu operatoriem vai rasmošanu. Šādas iniciatīvas arī turpmāk būs *Eurostat* prioritāte, pamatojoties uz atsaucies dokumentu “Tūrisma statistika: vai lielo datu agrīnie lietotāji?”¹⁵ (*Tourism statistics: early adopters of big data?*), kas tika publicēts 2017. gadā.

5.3. Savlaicīgums un punktualitāte

Savlaicīgums attiecas uz periodu starp informācijas pieejamību un tajā aprakstīto notikumu vai parādību. Punktualitāte norāda uz nokavējuma periodu starp datu publicēšanas dienu un datu iesniegšanas termiņu (datumu, kurā dati bija jāiesniedz).

Eiropas statistika par tūrismu parasti tiek publicēta dažas dienas pēc datu saņemšanas, ja dati ir sekmīgi apstiprināti. *Eurostat* patlaban ir pieejami apkopotie dati par visām 27 dalībvalstīm visām datu sērijām; ja dati par visām 27 dalībvalstīm nav pieejami, tiek izmantotas prognozēšanas metodes, tiklīdz ir pieejami dati par vismaz 15 dalībvalstīm, kuras kopā veido vismaz 65 % no rādītāja kopējās vērtības iepriekšējā pārskata periodā.

Par iesniegšanas termiņiem jānorāda, ka 2020. gadā mazāk nekā 1 no 9 mēneša datu kopām netika nosūtīta norādītajā termiņā un tikai 1 no 50 datnēm tika iesniegta ar vairāk nekā nedēļas nokavēšanos. Jāpiebilst, ka pēc Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2019/1681 stāšanās spēkā 2020. gads bija pirmais pārskata gads ar saīsinātiem iesniegšanas termiņiem. Ikmēneša izmitināšanas statistikas savlaicīgums ļāva šos datus iekļaut Eiropas statistiskajā infopanelī par atveseļošanu¹⁶ (izveidots pandēmijas laikā).

Par ikgadējām datu kopām, kas jāiesniedz 6 mēnešus pēc pārskata gada beigām, jānorāda, ka 85–90 % datņu tiek iesniegti noteiktajā termiņā. Pastāvīgākos gadījumus cieši uzrauga *Eurostat* un apspriež ar valstu iestādēm attiecīgajā līmenī. Atbilstības ziņojumus regulāri apspriež ar dalībvalstīm.

Savlaicīguma uzlabojumi arī turpmāk būs Komisijas (*Eurostat*) darba kārtībā.

5.4. Pieejamība un skaidrība

Pieejamība un skaidrība norāda uz nosacījumiem un kārtību, kādā lietotāji var iegūt, izmantot un interpretēt datus.

Visi statistikas dati ir brīvi pieejami *Eurostat* tīmekļa vietnē. Ir pieejamas gan gatavas tabulas, gan daudzdimensiju tabulas, ko lietotāji var pielāgot savām pētniecības vajadzībām. *Eurostat* arī sniedz pielāgotus datu kopumus atbilstoši specifiskam lietotāju

¹³ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_20_194 (angļu, vācu un franču).

¹⁴ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_3293 (angļu, vācu un franču).

¹⁵ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3888793/8234206/KS-TC-17-004-EN-N.pdf> (tikai angļu valodā).

¹⁶ <https://ec.europa.eu/eurostat/cache/recovery-dashboard/>.

pieprasījumam; lai veicinātu pārredzamību, šādus datu kopumus dara pieejamus arī visiem iedzīvotājiem *CIRCABC* ārtīklā.

Papildus datu tabulām lietotāji var iepazīties arī ar regulāri atjauninātiem vai *ad hoc* rakstiem, kuros galvenā uzmanība pievērsta konkrētiem tūrisma aspektiem un kuri bieži vien tiek publicēti vienlaikus ar tūrisma nozares aktualitātēm medijos. Visbeidzot, *Eurostat* aktīvi informē par publicēto tūrisma statistiku dažādos sociālo mediju kanālos.

5.5. Salīdzināmība

Salīdzināmība norāda uz ietekmi, ko rada piemēroto statistikas jēdzienu, novērtēšanas instrumentu un procedūru atšķirības, salīdzinot statistiku starp ģeogrāfiskiem apgabaliem, nozarēm vai laikposmiem.

Ar šo regulu izveido kopēju satvaru sistemātiskai Eiropas tūrisma statistikas datu izstrādei, sagatavošanai un izplatīšanai (2. pants). Kopējā satvara pamatmērķis ir veicināt vienotus jēdzienus, definīcijas, klasifikāciju un metodes. *Eurostat* un par tūrisma statistiku atbildīgās valstu iestādes apspriež un saskaņo metodikas jautājumus īpašās darba grupās vai ekspertu grupās. Ieteiktās pamatnostādnes Tūrisma statistikas metodiskajai rokasgrāmatai¹⁷ (10. pants) palīdz ikdienā nodrošināt saskaņotus un salīdzināmus tūrisma datus par Eiropas Savienību. Tādējādi salīdzinošā statistika starp valstīm, reģioniem vai laikposmiem ir diezgan laba.

5.6. Saskaņotība

Saskaņotība norāda uz datu adekvātumu, lai tos varētu uzticami apvienot dažādos veidos un dažādiem nolūkiem.

Statistika liecina par augstu saskaņotības pakāpi ar valstu un starptautisko organizāciju sagatavotajiem datiem. Sadarbība gan starp *Eurostat* jomām, gan Eiropas Statistikas sistēmā veicināja tūrisma statistikas saskaņotību ar attiecīgajiem ekonomikas, uzņēmējdarbības vai darba tirgus datiem. Šajā nolūkā esošos datus no saistītajām jomām atkārtoti izmanto, lai padziļinātāk analizētu ar tūrisma saistītās nozares. Attiecīgi, uzlabojot dažādās *Eurostat* statistikas sērijās iekļauto nozaru datu saskaņotību, varētu uzlabot arī tūrisma ekosistēmas nozaru analīzi.

Nākotnē lielāku saskaņotību, jo īpaši ar nacionālajiem kontiem, varētu veicināt arī sistemātiska tūrisma satelītkontu ieviešana.

6. SLOGS UN IZMAKSU LIETDERĪBA

Regula ļauj valstu datu apkopotājiem izvēlēties vispiemērotākos datu avotus (8. pants): apsekojumus, administratīvos datus un piemērotas statistiskā novērtējuma procedūras. Būtiski parametri, ko dalībvalstis parasti ņem vērā, izvēloties datu avotus un metodoloģiju, ir slogs un izmaksu lietderība. Kopš iepriekšējā ziņojuma jaunu datu avotu potenciāls ir turpinājies pieaugt, un 8. pants principā atļauj šādus inovatīvus avotus vai metodes izmantot kā daļu no datu sagatavošanas sistēmas.

Lai mazinātu slogu un palielinātu izmaksu lietderību, bieži ir jāsamazina prasības par datu kvalitāti. Regulas I pielikums ļauj dalībvalstīm ierobežot 4. panta a) punktā noteikto

¹⁷ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/6454997/KS-GQ-14-013-EN-N.pdf/>.

novērošanas jomu, attiecinot to tikai uz uzņēmumiem, kuri pārsniedz noteiktu izmitināšanas iespēju apjomu. Novērošanas jomas ierobežojums ievērojami samazina mazākajiem uzņēmumiem radīto slogu, bet var arī novest pie tā, ka oficiālajā statistikā šā segmenta dati netiks pietiekami atspoguļoti. Tomēr nesenie notikumi, piemēram, tiešsaistes sadarbīgās ekonomikas platformu datu izpēte, palīdz novērst datu trūkumu rentablākā veidā. Arī citas inovatīvas pieejas, ko *Eurostat* pašlaik pēta sadarbībā ar dalībvalstīm, var mazināt slogu, vienlaikus uzlabojot datu aptvērumu.

Visbeidzot, mazināt respondentu slogu palīdz rotējošu moduļu izmantošana (proti, dati jāiesniedz ik pēc trim gadiem) un iespēja izvēlēties, kādus mainīgos lielumus un kādā dalījumā respondents iesniedz.

7. PERSPEKTĪVA

Regulas (ES) Nr. 692/2011 īstenošana noteikti ir nodrošinājusi lietotājiem starptautiskā, valsts un vietējā līmenī stabilu, uzticamu un saskaņotu tūrisma informācijas sistēmu. Tomēr pa šiem desmit gadiem ir attīstījusies gan tūrisma nozare, gan mainījušās ar tūrisma saistītās politikas un sabiedrības prioritātes. Turklāt oficiālās statistikas nozare pielāgojas 21. gadsimtam un cenšas atteikties no tradicionālām, uz apsekojumiem balstītām metodēm un modernizēt statistikas sagatavošanu.

Tāpēc Komisija (*Eurostat*) ir sākusi viedokļu apmaiņu ar tūrisma statistikas lietotājiem un sagatavotājiem, lai apzinātu pašreizējās sistēmas stiprās un vājās puses un uzlabotu rādītāju atbilstību. Līdztekus pārskatīšanai inovāciju iniciatīvu rezultātā ir veikti daudzsološi pētījumi par alternatīvu datu avotu izmantošanu un ir publiskota eksperimentāla statistika, kas ietver iepriekš nepieejamus rādītājus.

Pirmajās diskusijās kā svarīgi aspekti, kas jāņem vērā, pārskatot juridisko pamatu, tika identificēti tūrisma satelītkonti un tūrisma ilgtspējas novērtēšana. Tā nav nejaušība, ka šie jautājumi jau ir uzsvērti regulā, un vienlaikus tajā tiek aicināts izstrādāt izmēģinājuma pētījumu programmu šajās jomās (5. pants). Turklāt pārskatīšanas procesā būtu jāņem vērā pašreizējais darbs, kad pamata dati tiek vākti no jauniem un inovatīviem avotiem, lai uzlabotu statistikas sistēmas atbilstību, savlaicīgumu un tvērumu.